

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ ഏകോനത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകോനത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

രാവണസ്യ ദേവസേനാമധ്യതോ നിർഗമനം തം നിഗ്രഹീതും
ദേവാനാം പ്രയത്തോ മേഘനാദേന മായയേന്ദ്രസ്യ നിഗ്രഹണം
വിജയമുപേതസ്യ തസ്യ സേനയാ സഹ ലങ്കാം പ്രതി പ്രസ്ഥാനം

തതസ്തമസി സഞ്ജാതേ
സർവേ തേ ദേവരാക്ഷസാഃ |
അയുദ്ധ്യന്ത ബലോൻമത്താഃ
സുദയന്തഃ പരസ്പരം || 7.29.1 ||

തതസ്തു ദേവസൈന്യേന
രാക്ഷസാനാം ബൃഹദ് ബലം |
ദശാംശം സ്ഥാപിതം യുദ്ധേ
ശേഷം നീതം യമക്ഷയം || 7.29.2 ||

തസ്മിൻസ്തു താമസേ യുദ്ധേ
സർവേ തേ ദേവരാക്ഷസാഃ |
അന്യോന്യം നാഭ്യജാനന്ത
യുദ്ധ്യമാനാഃ പരസ്പരം || 7.29.3 ||

ഇന്ദ്രശ്ച രാവണശ്ചൈവ
രാവണീശ്ച മഹാബലഃ |

തസ്മിംസ്തമോജാലവൃതേ

മോഹമീയൂർന തേ ത്രയഃ || 7.29.4 ||

സ തു ദൃഷ്ട്വാ ബലം സർവം

രാവണോ നിഹതം ക്ഷണാത് |

ക്രോധമദ്യഗമത് തീവ്രം

മഹാനാദം ച മുക്തവാൻ || 7.29.5 ||

ക്രോധാത് സൂതം ച ദുർധർഷഃ

സ്യന്ദനസ്ഥമുവാച ഹ |

പരസൈന്യസ്യ മധ്യേന

യാവദന്തോ നയസ്വ മാം || 7.29.6 ||

അദ്വൈതാൻ ത്രിദശാൻ സർവാൻ

വിക്രമൈഃ സമരേ സ്വയം |

നാനാശസ്ത്രമഹാസാരൈ -

ർനയാമി യമസാദനം || 7.29.7 ||

അഹമിന്ദ്രം വധിഷ്ഠാമി

ധനദം വരുണം യമം |

ത്രിദശാൻ വിനിഹത്യാശു

സ്വയം സ്ഥാസ്യാമ്യഥോപരി || 7.29.8 ||

വിഷാദോ നൈവ കർതവ്യഃ

ശീഘ്രം വാഹയ മേ രഥം |

ദ്വിഃ ഖലു ത്വാം ബ്രവീമ്യദ്യ

യാവദന്തം നയസ്വ മാം || 7.29.9 ||

അയം സ നന്ദനോദ്ദേശോ

യത്ര വർത്താവഹേ വയം |

നയ മാമദ്യ തത്ര ത്വ -

മുദയോ യത്ര പർവതഃ || 7.29.10 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ

തുരഗാൻ സ മനോജവാൻ |

ആദിദേശാഥ ശത്രുണാം

മധ്യേനൈവ ച സാരഥിഃ || 7.29.11 ||

തസ്യ തം നിശ്ചയം ജ്ഞാത്വാ

ശക്രോ ദേവേശ്വരസ്തദാ |

രഥസ്ഥഃ സമരഥഥസ്താൻ

ദേവാൻ വാക്യമമാബ്രവീത് || 7.29.12 ||

സുരാഃ ശൃണുത മദ്വാക്യം

യത് താവൻമമ രോചതേ |

ജീവന്നേവ ദശഗ്രീവഃ

സാധു രക്ഷോ നിഗൃഹ്യതാം || 7.29.13 ||

ഏഷ ഹൃതിബലഃ സൈന്ധവേ

രഥേന പവനൗജസാ |

ഗമിഷ്യതി പ്രവൃദ്ധോർഥിഃ

സമുദ്ര ഇവ പർവണി || 7.29.14 ||

നഹ്യേഷ ഹന്തും ശക്യോദ്യദൃ

വരദാനാത് സുനിർഭയഃ |

തദ് ഗ്രഹീഷ്യാമഹേ രക്ഷോ

യത്താ ഭവത സംയുഗേ || 7.29.15 ||

യഥാ ബലൗ നിരുദ്ധേ ച

ത്രൈലോക്യം ഭുജ്യതേ മയാ |

ഏവമേതസ്യ പാപസ്യ

നിരോധോ മമ രോചതേ || 7.29.16 ||

തതോന്യം ദേശമാസ്ഥായ

ശക്രഃ സന്ത്യജ്യ രാവണം |

അയുധ്യത മഹാരാജ

രാക്ഷസാംസ്ത്രാസയൻ രണേ || 7.29.17 ||

ഉത്തരേണ ദശഗ്രീവഃ

പ്രവിവേശാനിവർതകഃ |

ദക്ഷിണേന തു പാർശ്വേന

പ്രവിവേശ ശതക്രതുഃ || 7.29.18 ||

തതഃ സ യോജനശതം

പ്രവിഷ്ടോ രാക്ഷസാധിപഃ |

ദേവതാനാം ബലം സർവം

ശരവർഷൈരവാകിരത് || 7.29.19 ||

തതഃ ശക്രോ നിരീക്ഷ്യഥ

പ്രണഷ്ടം തു സ്വകം ബലം |

ന്യവർതയദസംഭ്രാന്തഃ

സമാവൃത്യ ദശാനനം || 7.29.20 ||

ഏതസ്മിന്നന്തരേ നാദോ

മുക്തോ ദാനവരാക്ഷസൈഃ |

ഹാ ഹതാഃ സ്ഥ ഇതി ഗ്രസ്തം

ദൃഷ്ട്വാ ശക്രേണ രാവണം || 7.29.21 ||

തതോ രഥം സമാസ്ഥായ

രാവണിഃ ക്രോധമൂർച്ഛിതഃ |

തത് സൈന്യമതിസക്രൂദ്ധഃ

പ്രവിവേശ സുദാരുണം || 7.29.22 ||

താം പ്രവിശ്യ മഹായാതാം

പ്രാപ്താം പശുപതേഃ പുരാ |

പ്രവിവേശ സുസംരബ്ധ -

സ്തത് സൈന്യം സമഭിദ്രവത് || 7.29.23 ||

സ സർവാ ദേവതാസ്ത്യക്ത്വാ

ശക്രമേവാഭ്യധാവത |

മഹേന്ദ്രശ്ച മഹാതേജാ

നാപശ്യച്ച സുതം രിപോഃ || 7.29.24 ||

വിമുക്തകവചസ്തത്ര

വധ്യമാനോഽപി രാവണിഃ |

ത്രിദശൈഃ സുമഹാവീര്യൈ -

ര്ണ ചകാര ച കിഞ്ചന || 7.29.25 ||

സ മാതലിം സമായാന്തം

താഡയിത്വാ ശരോത്തമൈഃ |

മഹേന്ദ്രം ബാണവർഷേണ

ഭൂയ ഏവാഭ്യവാകിരത് || 7.29.26 ||

തതസ്ത്യക്ത്വാ രഥം ശക്രോ

വിസസർജ ച സാരഥിം |

ഐരാവതം സമാരുഹ്യ

മൃഗയാമാസ രാവണിം || 7.29.27 ||

സ തത്ര മായാബലവാ -

നദൃശ്യോഽമാന്തരിക്ഷഗഃ |

ഇന്ദ്രം മായാപരിക്ഷിപ്തം

കൃത്വാ സ പ്രാദ്രവച്ഛരൈഃ || 7.29.28 ||

സ തം യദാ പരിശ്രാന്ത -

മിന്ദ്രം ജജ്ഞത്ഥിമ രാവണിഃ |

തദൈനം മായയാ ബദ്ധ്വാ

സ്വസൈന്ധമഭിതോനയത് || 7.29.29 ||

തം തു ദൃഷ്ട്വാ ബലാത് തേന

നീയമാനം മഹാരണാത് |

മഹേന്ദ്രമമരാഃ സർവേ

കിം നു സ്യാദിത്യചിന്തയൻ || 7.29.30 ||

ദൃശ്യതേ ന സ മായാവി

ശക്രജിത് സമിതിഞ്ജയഃ |

വിദ്യാവാനപി യേനേന്ദ്രോ

മായയാപഹതോ ബലാത് || 7.29.31 ||

ഏതസ്മിന്നന്തരേ ക്രുദ്ധാഃ

സർവേ സുരഗണാസ്തദാ |

രാവണം വിമുഖീകൃത്യ

ശരവർഷൈരവാകിരൻ || 7.29.32 ||

രാവണസ്തു സമാസാദ്യ

ആദിത്യാംശ്ച വസുംസ്തദാ |

ന ശശാക സ സംഗ്രാമേ

യോദ്ധും ശത്രുഭിരർഭിതഃ || 7.29.33 ||

സ തം ദൃഷ്ട്വാ പരിമ്ലാനം

പ്രഹാരൈർജർജരീകൃതം |

രാവണിഃ പിതരം യുദ്ധേ -

ന്ദ്രർശനസ്ഥോബ്രവീദിദം || 7.29.34 ||

ആഗച്ഛ താത ഗച്ഛാമോ

രണകർമ്മ നിവർത്തതാം |

ജിതം നോ വിദിതം ത്യേസ്തു

സ്വസ്ഥോ ഭവ ഗതജ്വരഃ || 7.29.35 ||

അയം ഹി സുരസൈന്യസ്യ

ത്രൈലോക്യസ്യ ച യഃ പ്രഭുഃ |

സ ഗൃഹീതോ ദേവബലാദ്

ഭഗന്ദർപാഃ സുരാഃ കൃതാഃ || 7.29.36 ||

യഥേഷ്ടം ഭുങ്ക്ഷ്യ ലോകാംസ്ത്രീൻ

നിഗൃഹ്യാരാതിമോജസാ |

വ്യഥാ കിം തേ ശ്രമേണേഹ

യുദ്ധമദ്യ തു നിഷ്പഥലം || 7.29.37 ||

തതസ്തേ ദൈവതഗണാ

നിവൃത്താ രണകർമ്മണഃ |

തച്ഛൂത്വാ രാവണേർവാക്യം

ശക്രഹീനാഃ സുരാ ഗതാഃ || 7.29.38 ||

അഥ രണവിഗതഃ സ ഉത്തമൗജാ -

സ്ത്രിദശരിപുഃ പ്രഥിതോ നിശാചരേന്ദ്രഃ |

സ്വസുതവചനമാദ്യതഃ പ്രിയം തത്

സമനുനിശമ്യ ജഗാദ ചൈവ സുനും || 7.29.39 ||

അതിബലസദ്യശൈഃ പരാക്രമൈസ്ത്വം

മമ കുലവംശവിവർധനഃ പ്രഭോ |

യദയമതുൽയബലസ്ത്വയാദ്യ വൈ

ത്രിദശപതിസ്ത്രിദശാശ്ച നിർജിതാഃ || 7.29.40 ||

നയ രഥമധിരോപ്യ വാസവം നഗര -

മിതോ വ്രജ സേനയാ വൃതസ്ത്വം |

അഹമപി തവ പുഷ്പതോ ദ്രുതം

സഹ സചിവൈരനുയാമി ഹൃഷ്ടവത് || 7.29.41 ||

അഥ സ ബലവൃതഃ സവാഹന -

സ്ത്രിദശപതിം പരിഗൃഹ്യ രാവണിഃ |

സ്വഭവനമധിഗമ്യ വീര്യവാൻ

കൃതസമരാൻ വിസസർജ രാക്ഷസാൻ || 7.29.42 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

ഉത്തരകാണ്ടേ ഏകോനത്രിംശഃ സർഗഃ ||